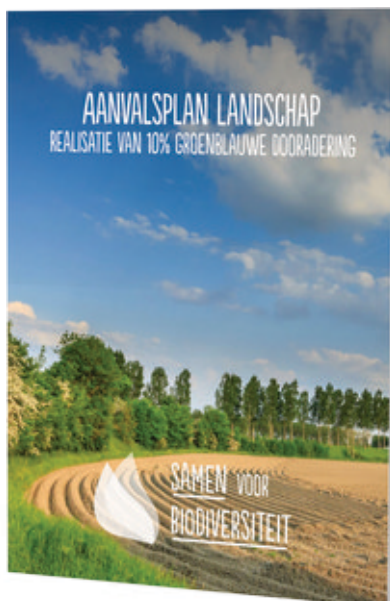

*Het Aaltense Goor:
lees verder op pagina 6.*

Aanvalsplan Landschap gepresenteerd

Op woensdagmiddag 28 september 2022 is in Nieuwspoor het **Aanvalsplan Landschap** gepresenteerd en aan de minister voor Natuur en Stikstof Christianne van der Wal overhandigd. Het **Aanvalsplan Landschap** is een ambitieus en grootscheeps plan met als hoofddoel het realiseren van 10 procent 'groenblauwe dooradering' van het landelijke gebied door middel van verschillende soorten landschapselementen, zoals heggen, houtwallen, knotbomen, kruidenrijke akkerranden, natuurvriendelijke oevers en poelen.

Van de 450.000 kilometer aan landschapselementen die ons land in 1900 rijk was, is ruim honderd jaar later nog maar de helft over. En daarvan verkeert ook nog eens een groot deel in slechte staat. Als de doelen uit het Aanvalsplan gehaald worden, zou dat een grote overwinning betekenen voor biodiversiteit, klimaatopgaven en waterkwaliteit en serieus werk maken van de 'wederaankleding' van ons uitgekleden landschap.

Het realiseren van de doelen uit het Aanvalsplan draagt op een belangrijke manier bij aan het voldoen aan Europese verplichtingen in het kader van biodiversiteit (de

Vogel- en Habitatrictlijn), klimaat (het Klimaatakkoord van Parijs) en waterkwaliteit (de Kaderrichtlijn Water).

Maar het plan biedt ook financiële ondersteuning voor boeren door het vergoeden van aanleg en beheer en het voorzien in een grondwaardevergoeding (de boer krijgt een vergoeding voor het deel van de grond waarop door de landschapselementen niet meer kan worden geproduceerd). Om op grote schaal landschapsherstel te realiseren moet het, met andere woorden, voor grondeigenaren financieel aantrekkelijk worden gemaakt om mee te doen.

Foto: Valentijn te Plate

Eerst zullen vervallen landschapselementen worden opgeknapt.

De groenblauwe dooradering heeft dus betrekking op het landelijk gebied, exclusief de bebouwde kom en het Natuurnetwerk Nederland. Van de beoogde 10 procent dooradering zal circa de helft bestaan uit houtige elementen (zoals heggen, houtwallen en singels), een kwart uit natte elementen (zoals natuurlijke oevers, poelen en slootkanten) en een kwart uit kruiden- en bloemrijke akkerranden.

Om al snel resultaten te kunnen boeken bij de invulling van de groenblauwe

dooradering, wordt eerst voorrang gegeven aan het opknappen van in verval geraakte bestaande landschapselementen. Een groot deel daarvan verkeert in erbarmelijke staat doordat ze geïsoleerd zijn geraakt, aangetast zijn of anderszins slecht of niet beheerd zijn. Het is belangrijk dat deze bestaande elementen worden opgeknapt en, evenals de nieuw aan te leggen elementen, met elkaar in verbinding worden gebracht. Op die manier ontstaat een netwerk dat de biodiversiteit sterk ten goede komt. Zo'n aaneen-

gesloten netwerk van landschapselementen biedt voor planten en dieren namelijk niet alleen leefgebied, maar ook de mogelijkheid om zich door het landschap en tussen verschillende gebieden te verplaatsen.

Het tijdsplan voor de realisatie van het Aanvalsplan Landschap is als volgt: 50 procent van de beoogde dooradering dient gerealiseerd te zijn in 2030, 65 procent in 2035 en 100 procent in 2050.

Voor de totale realisatie van de 10 procent groenblauwe dooradering is tot 2050 ruim 13 miljard euro nodig. Dat bedrag behelst aanleg, grondvergoeding en een beheervergoeding voor dertig jaar. Hiermee is het mogelijk de nodige marktconforme vergoedingen te betalen voor de geleverde diensten. Omdat het opknappen van het landschap van algemeen belang is, wordt er in het Aanvalsplan Landschap voor gepleit dit in eerste instantie door overheden te laten betalen. Op die manier kan in ieder geval een snelle start gemaakt worden met de uitvoering van het plan.

Ondertussen moet gewerkt worden aan de ontwikkeling van een structuur voor financiering door de markt. Een kansrijk concept daarbinnen is een door de VNC al vaker geopperde 'openruimteheffing'. Die houdt in dat initiatiefnemers van bouwprojecten die het landschap ('de open ruimte') aantasten, daarvoor een bepaald bedrag afdragen. Dat geld komt in een fonds waarmee vervolgens het landschap kan worden opgeknapt; in dit geval dus door invulling te geven aan het Aanvalsplan Landschap.

In het plan wordt verder geconcludeerd dat veel boeren best bereid zijn met natuur en landschap te boeren, maar dat de aanleg van nieuwe landschapselementen voor hen vaak niet rendabel is. De opbrengsten van het landschap komen doorgaans niet terecht bij degenen die de kosten maken voor de instandhouding ervan. Zo profiteert de recreatiesector van een aantrekkelijk landschap (bezoekers trekken naar cafés en hotels in een

mooie omgeving), terwijl de boeren er zelf weinig aan verdienen. Het is daarom gerechtvaardigd om, ook via overheids-geld, de kosten te vergoeden die boeren voor het landschap maken.

Het *Aanvalsplan Landschap* is de definitieve uitwerking van het raamwerk 'Aanvalsplan versterking landschappelijke identiteit via landschapselementen', dat vorig jaar al werd aangeboden aan de toenmalige minister Carola Schouten. De VNC is blij dat in het nieuwe Aanvalsplan veel van de ambities uit ons oorspronkelijke *Deltaplan voor het landschap* terugkomen. Bovendien is het hoopgevend dat zo'n grote groep organisaties heeft meegewerkt aan en zich schaart achter het plan, en ook dat er vanuit de Rijksoverheid zo enthousiast op wordt gereageerd. Het plan is (behalve dat het is overhandigd aan de minister) ook naar alle provincies gestuurd.

Het Aanvalsplan Landschap is op verzoek van de Rijksoverheid geschreven door een brede coalitie van maatschappelijke organisaties, provincies, waterschappen en bedrijven. De VNC is onderdeel van dit samenwerkingsverband en heeft ook meegeschreven aan het Aanvalsplan. Samen met de andere partijen blijven wij ons de aankomende tijd inzetten om ervoor te zorgen dat het Aanvalsplan ook gerealiseerd wordt. We zullen

Foto: Valentijn te Plate

Een door de VNC al vaker geopperde 'openruimteheffing' is een kansrijk concept: initiatiefnemers van bouwprojecten die het landschap ('de open ruimte') aantasten, moeten daarvoor een bepaald bedrag afdragen.

blijven lobbyen, druk uitoefenen en anderszins eraan bijdragen dat het groot-scheepse herstel van ons landschap een feit wordt.

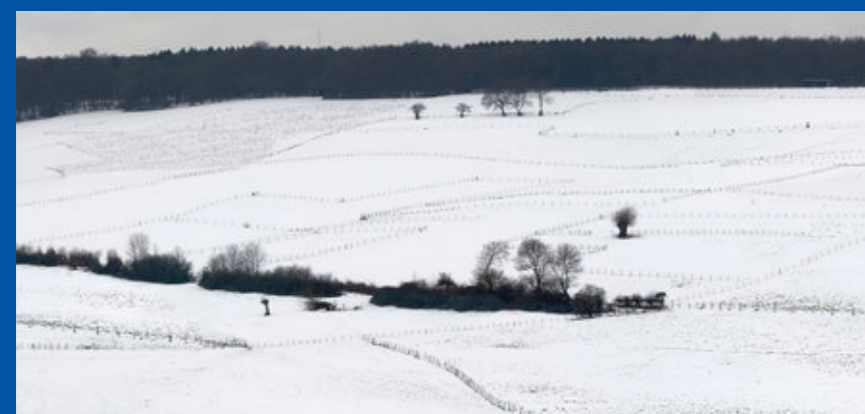
U kunt het Aanvalsplan Landschap downloaden via onze website, waar u ook de presentatie van het plan kunt bekijken. Leuk detail daarbij is dat minister Van der Wal bij het in ontvangst nemen van het plan enthousiast verwijst naar haar bezoek aan de Ooijpolder eerder dit jaar.

De minister werd door de VNC in mei rondgeleid door het gebied dat het decor is van het grootste landschapsherstel-

project in de Nederlandse geschiedenis. Tijdens dit bezoek werd er uitgebreid stilgestaan bij hoe het landschap een grote opknopbeurt heeft gekregen, in samenwerking met de daar aanwezige boeren en mede door extra steun die de VNC hiervoor verwierf van de Postcode Loterij.

Daardoor is ruim 30 kilometer aan nieuwe landschapselementen gerealiseerd en zijn verschillende nieuwe wandelroutes aangelegd, waardoor recreanten nog beter van het nieuwe landschap kunnen genieten. Een prachtig voorbeeld dus, dat nu meer dan ooit navolging verdient.

De ambitie van 10% landschappelijke dooradering zal prachtige resultaten gaan opleveren.

De Ooijpolder: de minister verwees tijdens de presentatie nog enthousiast naar haar bezoek aan de Ooij, waar ze door VNC afgelopen voorjaar werd rondgeleid, als mooi voorbeeld voor uitvoering van het Aanvalsplan Landschap.

Foto: VNC

Zelfs gemarchandeer kent grenzen

Er komt veel af op onze bossen en natuurgebieden. Steden staan nu al tegen de randen van natuurgebieden aan te dringen, en om te bouwen heb je veel zand, grind, klei en mergel nodig.

Ontrafelde natuur

De natuur in ons land is 'ontrafeld' tot beschermde gebieden, beschermde diersoorten en sommige beschermde planten, hoewel die tijdens het Bleker-regime meer dan gehalveerd zijn. Rechters in Europese lidstaten kunnen desnoods letterlijk toetsen aan de Europese verdragsteksten, als daarmee gestunteld of gemarchandeerd wordt in onze nationale wetgeving.

De internationale verdragen, vooral die voor de biodiversiteit, het Verdrag van Bern en de Vogel- en Habitatrichtlijn, benadrukken de plicht van lidstaten om administratieve maatregelen te nemen om in de ruimtelijke ordening leefgebieden veilig te stellen. Dit in onderlinge samenhang, wat moet leiden tot een coherent netwerk van natuurgebieden in geheel Europa. Sinds Bleker 100.000 hectare natuur liet schrappen, slaagt dit

in Nederland nauwelijks nog. Alleen via het Natuurnetwerk Nederland en de Groene ontwikkelingszones zijn de Natura 2000-gebieden nog in een netwerk opgenomen, al is dit vooral op papier. In de realiteit geldt dat lang niet overal.

Dwingende reden van groot openbaar belang

Beschermingsverplichtingen die Nederland al ruim 35 jaar tegenover de internationale gemeenschap heeft, worden door ons land zichtbaar niet gehaald. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving verkeert 90 procent van onze leefgebiedtypen in slechte staat. Er mag dan ook geen enkele verdere aantasting meer plaatsvinden totdat leefgebieden en/of strikt beschermde dieren en planten in een gunstige staat gebracht zijn. En dan mag het nóg niet, tenzij er sprake is van een 'dwingende reden van groot

openbaar belang, waar op geen enkele andere wijze invulling aan gegeven kan worden en mits door compensatie en mitigatie de situatie van voor de aantasting gelijk is aan die van daarna'.

De QuickScan

Voordat er iets gepland wordt in het leefgebied van beschermde soorten of in beschermde gebieden, zoals het Natuurnetwerk, is het dus slim een QuickScan uit te voeren. Zo'n QuickScan is een eerste gebiedsverkenning en raadpleging van waarneming.nl. Aan de hand daarvan kan aan het licht komen dat de geplande ingreep op deze locatie niet kan. Er wordt dan een breed natuuronderzoek gestart. Dit zal belangrijke periodes moeten bestrijken, zoals broed- en bloeiseizoenen. Ook een speurtocht naar vaste rust- en verblijfplaatsen en eventuele seizoenstrek van amfibieën en vogels hoort daar onderdeel van te zijn. Tegenwoordig menen gemeentes en projectontwikkelaars te kunnen volstaan met een QuickScan waarbij maar twee veldbezoeken zijn gedaan. Om dan vast

Foto: Valerijn de Plate
Nationale overheden beseffen nog steeds niet dat het internationaal recht boven ons nationaal recht staat. Zo wees de Raad van State al eens hard de overheid terecht in de zaak rond de korenwolf.

te stellen dat er geen ontheffingen van verplichtingen uit de Wet natuurbescherming nodig zijn. En te concluderen dat ze het gebied dus mogen aantasten zonder nader onderzoek, zonder dat de gunstige staat aangetoond is, zonder dat er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, zonder alternatievenstudie, zonder compensatie en mitigatie...

Volstrekt onbegrijpelijk. Het bewijs dat zulke afwegingen niet bij gemeentes thuishoren. Maar ook provincies blinken niet uit in begrip van internationale natuurbeschermingsregels. Ze proberen zelfs de verdragsteksten in hun afwegingskaders zoveel mogelijk te negeren.

Zoveel mogelijk streven

Ook de keer op keer uitgestelde Omgevingswet bevat (bewust?) verkeerd vertaalde teksten uit het internationaal natuurbeschermingsrecht. Kennelijk beseffen de nationale overheden nog steeds niet dat het internationaal recht boven ons nationaal recht staat. Dat onze rechters, bij twijfel over correcte implementatie van deze regels, verplicht zijn de vertaling ervan te vergelijken met die in omliggende lidstaten. En bij afwijking in de vertaling de interpretatie rechtstreeks aan de verdragstekst te toetsen.

Zo oordeelde de Raad van State al eens hard over de kundigheid van de Landsadvocaat in de zaak rond de korenwolf, toen deze ter zitting geen definitie kon geven van de term 'natuurlijk verspreidingsgebied' van een beschermde diersoort. "Hoe weet u dan of het verspreidingsgebied niet kleiner wordt, wat de Habitatrichtlijn niet toestaat? U laat bedrijventerreinen, wegen en woningbouwprojecten toe, terwijl er wellicht momenteel geen steen meer in Zuid-Limburg kan neerdalen. In onze wetgeving staan termen als 'zoveel mogelijk', 'waar mogelijk' en 'het

streven' is erop gericht. Maar noch in de Duitse vertaling, noch in de Franse, of Engelse vinden wij deze termen terug. Ook de verdragstekst geeft geen ruimte op dit punt. Dus u kunt streven, zelfs zoveel mogelijk, maar feit is dat u deze soort overal waar nodig moet redden."

Hardleers

Daarna werden reservaten ingesteld, werden de laatste korenwolven uit het veld gehaald en werd een fokprogramma gestart. Snel daarna kwam er een correcte vertaling in de toenmalige Flora- en Faunawet en werd veldonderzoek voorafgaand aan bouwplannen verplicht gesteld. Vereniging Das&Boom hief zichzelf op. Een kleine stichting bleef leven met als doel dit resultaat te bewaken.

Wie hardleers is, moet voelen. Das&Boom heeft de strijdbijl weer opgegraven.

Jaap Dirkmaat, directeur

De VNC zoekt vrijwilligers voor ons Landschapmuseum in Beek-Ubbergen. Lijkt het je leuk om je samen met een gezellig team enthousiaste mensen in te zetten voor een groen goed doel? Lees dan verder en neem contact met ons op!

VNC zoekt

Gidsen Landschapmuseum

In het Landschapmuseum, gevestigd in en rondom het monumentale Huis Wylerberg, laten we zien hoe de VNC werkt aan verbetering van het Nederlandse landschap. Het museum bestaat uit een informatiecentrum, buitengedeelte met elf unieke miniatuurlandschappen, een ontmoeting met levende dassen en sinds dit jaar een tentoonstelling over Huis Wylerberg.

Als gids ontvang je bezoekers van het museum en leid je ze rond terwijl je vertelt over wat de VNC zoal doet. Je krijgt ruim de gelegenheid om een aantal keer mee te lopen met de huidige gidsen en zodra je begint kun je zelf aangeven hoe vaak en wanneer je diensten wilt draaien. Het museum is geopend op woensdagen en zondagen in de periode april t/m oktober.

vrijwilligers!

Groen onderhoud miniatuurlandschappen

De elf miniatuurlandschappen van het Landschapmuseum tonen het unieke en uiteenlopende karakter van het Nederlandse cultuurlandschap – maar dan in het klein! De mooiste landschappen komen aan bod, van de Maasheggen in Brabant tot de terpen in Groningen en van de tuunwallen op Texel tot de graften in Zuid-Limburg.

De miniatuurlandschappen moeten regelmatig onderhouden worden. Denk aan het snoeien van de boompjes, bijhouden van waterlopen en eenvoudige herstelwerkzaamheden. Ook assisteer je bij onderhoud aan landschapselementen zoals heggen en houtwallen in het naastgelegen dal Palland op de Duivelsberg. Je werkt samen met andere groenvrijwilligers en bepaalt je eigen uren.

Geïnteresseerd?

Is één van deze vacatures iets voor jou? Kom dan een keer kennismaken in Beek-Ubbergen! Je kunt contact opnemen met Marijke van der Laan door te mailen naar mvanderlaan@nederlandscultuurlandschap.nl of tijdens kantooruren te bellen naar 024 – 684 22 94.

Foto: Jordi van Oort

Het Aaltense Goor benoemd tot nieuwste 'Icoonlandschap'

Tijdens een feestelijke bijeenkomst op woensdag 24 augustus 2022 heeft de VNC het Gelderse natuurgebied het Aaltense Goor uitgeroepen tot het nieuwste Icoonlandschap van Nederland. Na Noorbeek in Zuid-Limburg en de Hoge Berg op Texel is het Aaltense Goor het derde gebied dat dit predicaat draagt.

Je kunt in het Goor diverse nationaal en internationaal beschermde plant- en diersoorten tegenkomen, zoals de wielewaal of gevlekte orchis.

Foto: 123RF

Foto: Valentijn te Plate

De titel **Icoonlandschap** wordt toegekend door de VNC in samenwerking met lokale partijen die betrokken zijn bij het behoud en de ontwikkeling van het gebied. De onthulling vond plaats in het Aaltense Goor zelf, en was georganiseerd door de VNC en Staatsbosbeheer, eigenaar en beheerder van het gebied.

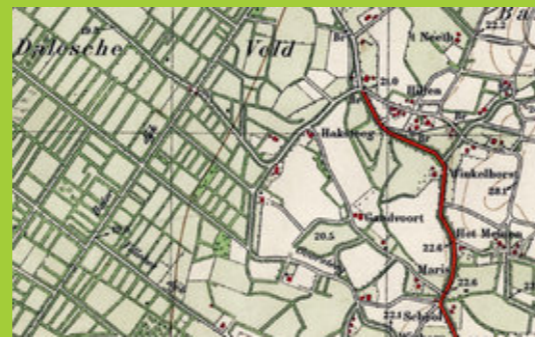
Geschiedenis

De landbouw in de Achterhoek is eeuwenoud. Ver voordat de Romeinen door deze streek trokken, waren de hoge gronden al in cultuur gebracht. De wallen en hagen hielden toen wilde dieren buiten en beschermden tamme dieren en granen. In die tijd waren er ook nog uitgestrekte veengebieden. Pas halverwege de 19e eeuw waren die grotendeels teruggedrongen tot enkele honderden hectaren tussen Aalten en Harreveld. Hier werd in een kleine 50 jaar ruim 500 hectare woeste grond omgezet in een nat weidegebied met kleine perceeltjes, verdeeld over vele boeren. Om elk perceel waren sloten getrokken met op iedere slootkant een elzenhaag.

Reservaat

Tot de ruilverkaveling die in de jaren '70 en '80 het landschap tussen Aalten en Lichtenvoorde op zijn kop zette, was dit gebied nog kletsnat. Vermoedelijk is dat ook de redding geweest, want het was er zo drassig dat het te kostbaar was om er moderne landbouwpercelen van te maken. Daarom werd dit relatief jonge landschap in het reservaat 'het Aaltense Goor' voor het nageslacht veiliggesteld. Het Aaltense Goor is vrij toegankelijk en het karakteristieke kleinschalige elzenhagenlandschap is via zandpaden te verkennen.

Het kronkelige landschap uit de Middeleeuwen is grotendeels verdwenen, maar is nog duidelijk zichtbaar op onderstaande oude kaart (rechts). Van het modernere patroon (links) is minder dan de helft gespaard gebleven.

Flora en fauna

Dit beschermde gebied herbergt naast een unieke cultuurhistorie ook talloze plant- en diersoorten, waarvan een aantal nationaal of internationaal beschermd is. De vele singels die het gebied dooraderen, maken het bij uitstek geschikt leefgebied voor struweelvogels als geelgors en braamsluiper, maar ook de nachtegaal, wielewaal, steenuil, bosuil en ransuil vinden hier hun thuis. Alle percelen zijn rijk aan bloemen en kruiden. Soorten als de gevlekte orchis, de pilvaren en de grote ratelaar komen ook nog voor op de lagere en nog vochtigere delen. Het Goor is bovendien een zeer geschikt leefgebied voor vele insecten. De moerassprinkhaan kun je hier zomaar tegenkomen.

Recente ontwikkelingen

Ondanks de reservaatstatus is het Aaltense Goor nog steeds in ontwikkeling. Zo ontstond in 2016 het plan om 35 tot 45 hectare aan het reservaat te onttrekken en tot blauwgrasland te ontwikkelen, voor landbouwkundig gebruik. Omdat met dit plan een groot deel van het reservaat in feite vernietigd zou worden, heeft de VNC zich er samen met lokale natuur- en milieuorganisaties fel tegen verzet. Het plan werd daarop ingetrokken, waarna in 2017 een nieuw plan werd ontwikkeld dat wel op brede steun en betrokkenheid kon rekenen van verschillende instanties, onder welke de VNC. In het nieuwe plan zijn de bestaande grenzen van het reservaat intact gebleven en is het gebied uitgebreid met circa 25 hectare nieuwe natuur. Dit nieuw ingerichte deel biedt bovendien ruimte voor waterberging en voor de ontwikkeling van hoogwaardige, klimaatbestendige natuur.

De bekendmaking

De feestelijke onthulling dat het Aaltense Goor het nieuwste Icoonlandschap werd, vond plaats aan de rand van het gebied, met de prachtige kleine, met elzenhagen omringde percelen op de achtergrond. Ten overstaande van een enthousiaste groep betrokkenen, omwonenden en anderszins geïnteresseerden leidden de herauten van het Woud der Verwachting ceremonieel de bekendmaking in.

VNC-directeur Jaap Dirkmaat vertelde vervolgens in een bevolgen verhaal wat dit gebied zo bijzonder maakt: "Wij vinden het belangrijk dat de sporen van een ontginning nog zichtbaar zijn, zodat mensen het kunnen 'lezen' en snappen wat er gebeurd is. Op veel plekken is na de ruilverkaveling dat spoor weg, maar hier is het nog, ook al is het misschien maar tweehonderd jaar oud. Het is het enige ontginningslandschap van enige schaal dat in handen is van een natuurorganisatie. Dat maakt het nationaal van belang."

Die natuurorganisatie, Staatsbosbeheer, was ook bij de bekendmaking aanwezig en sprak bij monde van Frank Kroezen, teamleider Achterhoek, haar dankbaarheid uit voor de benoeming van het Aaltense Goor tot Icoonlandschap: "De laatste jaren heeft hier veel achterstallig onderhoud plaatsgevonden. We zien dit als een plek waar we landbouw en natuur goed kunnen laten samengaan. We zijn er trots op, en de aanwijzing helpt ons ook om de juiste aandacht te geven aan het gebied en de juiste middelen ervoor vrij te maken. We zijn er heel blij mee en we gaan ervan genieten."

Foto: Valentijn te Plate

Foto: Valentijn te Plate

Het Aaltense Goor: een karakteristiek kleinschalig elzenhagenlandschap.

Ten overstaande van een enthousiaste groep betrokkenen, omwonenden en anderszins geïnteresseerden leidden de herauten van het Woud der Verwachting ceremonieel de bekendmaking in. VNC-directeur Jaap Dirkmaat vertelde vervolgens in een bevolgen verhaal wat dit gebied zo bijzonder maakt.

De VNC dankt iedereen die aanwezig was bij de bekendmaking en die mee heeft geholpen de benoeming tot een succes te maken. Tot het volgende Icoonlandschap! Video's en foto's van het Aaltense Goor en van de bekendmaking van het Icoonlandschap kunt u bekijken op onze website en op www.icoonlandschappen.nl.

Foto: Tim Leenders

Foto: Peter Ceelen

Jaap Dirkmaat in podcast *Toekomst voor Natuur*

VNC-directeur Jaap Dirkmaat was recent te gast in de podcast 'Toekomst voor Natuur'. In deze podcastserie praat Anthonie Stip, projectleider bij de Vlinderstichting, met mensen uit de wereld van natuur en natuurbescherming. De vraag 'Welke toekomst heeft natuur in onze samenleving?' staat daarbij centraal.

In de podcast vertelt Jaap hoe hij ooit is begonnen in de natuurbescherming, en waarom dat nodig was en nog steeds is. Ook gaat het over de geschiedenis van ons (cultuur)landschap, wat daarin fout gegaan is, maar ook hoe we dat weer kunnen goedmaken. De doelen en ambities van de VNC passeren uitgebreid de revue, maar ook Jaaps kijk op de wolf in Nederland. En een verrassende leestip.

De podcast Toekomst voor Natuur is te beluisteren op Spotify, Apple Podcasts of Google Podcasts, maar de aflevering met Jaap Dirkmaat is ook direct te beluisteren op onze website.

Landschapmuseum weer gesloten voor de winter

Sinds 1 november is ons Landschapmuseum weer gesloten voor de winterperiode. In 2022 kon het museum (voor het eerst sinds 2019) eindelijk weer het gehele seizoen open en was ook het binnengedeelte weer voor publiek toegankelijk. Bovendien is in mei van dit jaar de tentoonstelling geopend over Huis Wylberg, het bijzondere pand waarin het museum zich bevindt en dat in 2024 honderd jaar bestaat. Dankzij de tentoonstelling hebben we veel nieuwe bezoekers mogen verwelkomen. De tentoonstelling blijft ook de komende jaren nog te bezichtigen.

Vanaf zondag 2 april 2023 is het museum weer iedere woensdag en zondag geopend. Mocht u ons het afgelopen jaar hebben bezocht, dan veel dank daarvoor. We hopen u volgend jaar weer te zien.

Kerstactie 2022

Over enkele dagen ontvangt u post over onze Kerstactie 2022. Zoals u in de *Landschappelijk* kunt lezen, gaat de VNC zich de komende jaren extra inzetten voor verwezenlijking van het Aanvalsplan Landschap. Uw bijdrage maakt onze inzet hiervoor mogelijk. We gaan meer lobbyen, beleidsmatig advies geven en overal waar mogelijk het goede voorbeeld geven met projecten die navolging verdienen. Wij hopen dat u ons hierbij wilt ondersteunen!

Acceptgiro gaat verdwijnen – stap nu over op automatische incasso

Gebruikt u nog een acceptgiro voor de betaling van de jaarlijkse contributie? Dit is vanaf juni 2023 niet meer mogelijk. Omdat het gebruik de laatste jaren sterk is teruggelopen, accepteren de banken vanaf halverwege volgend jaar geen acceptgiro's meer. Voor goede doelen, waaronder VNC, is dat een grote aderlating. De VNC heeft haar leden hard nodig en werkt momenteel aan alternatieven voor leden die nog gebruikmaken van de acceptgiro. In de volgende Landschappelijk zullen we u hier uitgebreider over informeren.

In de tussentijd kunt u overstappen op een **automatische incasso**. Uw contributie wordt dan automatisch afgeschreven, zodat u er geen omkijken meer naar heeft. Bijkomend voordeel is dat u met een automatisch incasso ook zelf kunt kiezen of uw contributie maandelijks of jaarlijks wordt afgeschreven. Om over te stappen of voor meer informatie kunt u contact opnemen door te mailen naar info@nederlandscultuurlandschap.nl of tijdens kantooruren te bellen naar **024 - 684 22 94**.

Wij worden gesteund door

